

Duyuru Tarihi : 30.04.2008
Duyuru No : DUYURU/2008-053

İŞ KANUNU VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun;

1) 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanunun 2 nci maddesinin altıncı fıkrasına göre iş alan alt işveren; kendi işyerinin tescili için asıl işverenden aldığı yazılı alt işverenlik sözleşmesi ve gerekli belgelerle birlikte, birinci fıkra hükmüne göre bildirim yapmakla yükümlüdür. Bölge müdürlüğünce tescili yapılan bu işyerine ait belgeler gerektiğinde iş müfettişlerince incelenir. İnceleme sonucunda muvazaalı işlemin tespiti halinde tescil işlemi iptal edilir ve bu durumda alt işverenin işçileri başlangıçtan itibaren asıl işverenin işçileri sayılır. Bu işleme karşı tebliğ tarihinden itibaren altı işgünü içinde işverenlerce yetkili iş mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, kararın uygulanmasını durdurmaz. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.”

“Asıl işveren-alt işveren ilişkisinin kurulması, bildirimi ve işyerinin tescili ile yapılacak sözleşmede bulunması gerekli diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

2) 30 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Özürlü çalıştırma zorunluluğu

MADDE 30- İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç, kamu işyerlerinde yüzde dört oranında özürliyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır.

Bu kapsamda çalıştırılacak işçi sayısının tespitinde belirli ve belirsiz süreli iş sözleşmesine göre çalıştırılan işçiler esas alınır. Kısmi süreli iş sözleşmesine göre çalışanlar, çalışma süreleri dikkate alınarak tam süreli çalışmaya dönüştürülür. Oranın hesaplanmasında yarıya kadar kesirler dikkate alınmaz, yarım ve daha fazla olanlar tama dönüştürülür. İşyerinin işçisi iken sakatlananlara öncelik tanınır.

İşverenler çalıştırmakla yükümlü oldukları işçileri Türkiye İş Kurumu aracılığı ile sağlarlar. Bu kapsamda çalıştırılacak işçilerin nitelikleri, hangi işlerde çalıştırılabilecekleri, bunların işyerlerinde genel hükümler dışında bağlı olacakları özel çalışma ile mesleğe yönlendirilmeleri, mesleki yönden işverence nasıl işe alınacakları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Yer altı ve su altı işlerinde özürli işçi çalıştırılmaz ve yukarıdaki hükümler uyarınca işyerlerindeki işçi sayısının tespitinde yer altı ve su altı işlerinde çalışanlar hesaba katılmaz.

Bir işyerinden malulen ayrılmak zorunda kalıp da sonradan maluliyeti ortadan kalkan işçiler eski işyerlerinde tekrar işe alınmalarını istedikleri takdirde, işveren bunları eski işleri veya benzeri işlerde boş yer varsa derhal, yoksa boşalacak ilk işe başka isteklilere tercih ederek, o andaki şartlarla işe almak zorundadır. Aranan şartlar bulunduğu halde işveren iş sözleşmesi yapma yükümlülüğünü yerine getirmezse, işe alınma isteğinde bulunan eski işçiye altı aylık ücret tutarında tazminat öder.

Bu madde kapsamında özel sektör işverenlerince çalıştırılan, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tabi sigortalıların, 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesiyle belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamı Hazinece karşılanır. İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 506 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın ödenmiş olması şarttır. Bu fıkraya göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Hazinece Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenden tahsil edilir. Hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.

Bu maddeye aykırılık hallerinde 101 inci madde uyarınca tahsil edilecek cezalar, özörlöülerin mesleki eğitim ve mesleki rehabilitasyonu, kendi işini kurmaları ve bu gibi projelerde kullanılır. Tahsil edilen cezaların kullanımına ilişkin hususlar, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünün koordinatörlüğünde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Özörlöüler İdaresi Başkanlığı ve Türkiye Sakatlar Konfederasyonu ile en çok işçi ve işvereni temsil eden üst kuruluşların birer temsilcilerinden oluşan komisyon tarafından karara bağlanır. Komisyonun çalışma usul ve esasları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

3) 78 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İş sağlığı ve güvenliği yönetmelikleri

MADDE 78- Bu Kanuna tabi işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği şartlarının belirlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması, işyerlerinde kullanılan araç, gereç, makine ve hammaddeler yüzünden çıkabilecek iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi ve özel durumları sebebiyle korunması gereken kişilerin çalışma şartlarının düzenlenmesi, ayrıca iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygunluğu yönünden; işçi sayısı, işin ve işyerinin özellikleri ile tehlikesi dikkate alınarak işletme belgesi alması gereken işyerleri ile belgelendirilmesi gereken işler veya ürünler ve bu belge veya belgelerin alınmasına ilişkin usul ve esaslar, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili konularda yapılacak risk değerlendirmesi, kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaların usul ve esasları ile bunları yapacak kişi ve kuruluşların niteliklerinin belirlenmesi, gerekli iznin verilmesi ve verilen iznin iptal edilmesi Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir.”

4) 81 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri

MADDE 81- İşverenler, devamlı olarak en az elli işçi çalıştırdıkları işyerlerinde alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi, iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesi, işçilerin ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sağlık ve güvenlik hizmetlerinin yürütölmesi amacıyla, işyerindeki işçi sayısı, işyerinin niteliği ve işin tehlike sınıf ve derecesine göre;

- a) Bir işyeri sağlık ve güvenlik birimi oluşturmakla,
- b) Bir veya birden fazla işyeri hekimi ile gerektiğinde diğer sağlık personelini görevlendirmekle,
- c) Sanayiden sayılan işlerde iş güvenliği uzmanı olan bir veya birden fazla mühendis veya teknik elemanı görevlendirmekle,

yükümlüdür.

İşverenler, bu yükümlölüklerinin tamamını veya bir kısmını, bünyesinde çalıştırdığı ve bu maddeye dayanılarak çıkarılacak yönetmelikte belirtilen vasıflara sahip personel ile yerine getirebileceği gibi, işletme dışında kurulu ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alarak da yerine getirebilir. Bu şekilde hizmet alınması işverenin sorumluklarını ortadan kaldırmaz.

İşyeri sağlık ve güvenlik biriminde görevlendirilecek işyeri hekimleri, iş güvenliği uzmanları ve işverence görevlendirilecek diğer personelin nitelikleri, sayısı, işe alınmaları, görev, yetki ve sorumlulukları, çalışma şartları, eğitimleri ve belgelendirilmeleri, görevlerini nasıl yürütecekleri, işyerinde kurulacak sağlık ve güvenlik birimleri ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin nitelikleri, ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alınmasına ilişkin hususlar ile bu birimlerde bulunması gereken personel, araç, gereç ve teçhizat, görevlendirilecek personelin eğitim ve nitelikleri Sağlık Bakanlığı, Türk Tabipleri Birliği ve Türk Mimar Mühendis Odaları Birliğinin görüşleri alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Kanuna veya Kanunun verdiği yetkiye dayanarak kurulan kamu kurum ve kuruluşlarında ilgili mevzuatına göre çalıştırılmakta olan hekimlere, üçüncü fıkrada öngörülen eğitimler aldırılmak suretiyle ve aslî görevleri kapsamında, çalışmakta oldukları kurum ve kuruluşların asıl işveren olarak çalıştırdıkları işçilerin iş yeri hekimliği hizmetleri gördürülür. Bu kurum ve kuruluşların diğer personel için oluşturulmuş olan sağlık birimleri, işyeri sağlık ve güvenlik birimi olarak da kullanılabilir.”

5) 85 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “çocuklar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile mesleki eğitim almamış işçiler” ibaresi eklenmiştir.

6) 88 inci maddesinde yer alan “kurulması gerektiği” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya hangi hallerde dışarıdan hizmet alınabileceği” ibaresi eklenmiştir.

7) 95 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşyerinin açılmasına izin vermeye yetkili belediyeler ile diğer ilgili makamlar bu izni vermeden önce, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca iş mevzuatına göre verilmesi gerekli işletme belgesinin varlığını araştırır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca işletme belgesi verilmemiş işyerlerine belediyeler veya diğer ilgili makamlarca açılma izni verilemez.”

8) 98 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun 3 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkralarındaki işyeri bildirme yükümlülüğüne aykırı davranan işveren veya işveren vekiline, çalıştırılan her işçi için yüz Yeni Türk Lirası, 85 inci madde kapsamındaki işyerlerinde ise çalıştırılan her işçi için bin Yeni Türk Lirası, ikinci fıkrasındaki işyerini muvazaalı olarak bildiren asıl işveren ile alt işveren veya vekillerine ayrı ayrı on bin Yeni Türk Lirası idari para cezası verilir.”

9) 101 inci maddesinin başlığı ile birinci fıkrasında yer alan “ve eski hükümlü” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

10) 105 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 105- Bu Kanunun;

a) 78 inci maddesinde öngörülen yönetmeliklerdeki hükümlere uymayan işveren veya işveren vekiline, alınmayan her iş sağlığı ve güvenliği önlemi için yüz Yeni Türk Lirası, alınmayan önlemler için izleyen her ay aynı miktar,

b) 86 ncı maddesi uyarınca işçilere doktor raporu almayan işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için, 87 nci maddesi gereğince çocuklara doktor raporu almayan işveren veya işveren vekiline bu durumdaki her çocuk için iki yüz Yeni Türk Lirası,

c) 77 nci maddesine aykırı hareket eden, 78 inci maddesi gereği işletme belgesi almadan işyeri açan veya belgelendirilmesi gereken işler veya ürünler için belge almayan, 79 uncu maddesi gereğince faaliyeti durdurulan işi izin almadan devam ettiren veya kapatılan işyerlerini izinsiz açan, 80 inci maddesinde öngörülen iş sağlığı ve güvenliği kurullarının kurulması ve çalıştırılması ile ilgili hükümlere aykırı davranan, iş sağlığı ve güvenliği kurullarınca alınan kararları uygulamayan, 81, 88 ve 89 uncu maddelerinde öngörülen yönetmeliklerde gösterilen şartlara ve usullere uymayan işveren veya işveren vekiline biner Yeni Türk Lirası,

d) 85 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden veya aynı maddede öngörülen yönetmelikte gösterilen yaş kayıtlarına aykırı işçi çalıştıran işveren veya işveren vekiline işçi başına bin Yeni Türk Lirası,

idari para cezası verilir.”

11) 108 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 108- Bu Kanunda öngörülen idari para cezaları, 101 ve 106 ncı maddelerdeki idari para cezaları hariç, gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürünce verilir. 101 ve 106 ncı maddeler kapsamındaki idari para cezaları ise doğrudan Türkiye İş Kurumu İl Müdürü tarafından verilir ve genel esaslara göre tahsil edilir.”

12) 4857 sayılı Kanunun 111 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 111- Bu Kanunun uygulanması bakımından; sanayiden, ticaretten, tarım ve orman işlerinden sayılacak işlerin esasları aşağıda belirtilmiştir.

Sanayiden sayılacak işlerin esasları şunlardır:

- a) Her türlü madenleri arama ve topraktan çıkarma, taş, kum ve kireç ocakları,
- b) Ham, yarı ve tam yapılmış maddelerin işlenmesi, temizlenmesi, şeklinin değiştirilmesi, süslenmesi, satış için hazırlanması,
- c) Her türlü kurma, onarma, sökme, dağıtma ve yıkma,
- d) Bina yapılması ve onarımı, değiştirilmesi, bozulması, yıkılması ve bunlara yardımcı her türlü inşaat yapım,
- e) Yol, demiryolu, tramvay yolu, liman, kanal, baraj, hava alanı, dalgakıran, tünel, köprü, lağım ve kuyuların yapılması ve onarımı, batıkların çıkarılması ve bataklık kurutma,
- f) Elektrik ve her çeşit muharrik kuvvetlerin elde edilmesi, değiştirilmesi, taşınması, kurma ve dağıtma,
- g) Su ve gaz tesisatı kurma ve işletmesi,
- h) Telefon, telgraf, telsiz, radyo ve televizyon kurma,
- i) Gemi ve vapur yapımı, onarımı, değiştirilmesi ve bozup dağıtma,
- j) Eşyanın istasyon, antrepo, iskele, limanlar ve hava alanlarında yükletilmesi, boşaltılması,
- k) Basımevleri.

Ticaretten sayılacak işlerin esasları şunlardır:

- a) Ham, yarı ve tam yapılmış her çeşit bitkisel, hayvani veya sınai ürün ve malların alımı ve satımı,
- b) Bankacılık gibi para tedavülü ile ilgili işlerle, sigortacılık, komisyonculuk, depoculuk, ambarcılık, antrepoculuk,
- c) Denizlerde çalışan su ürünleri müstahsilleri,
- d) Karada, göl ve akarsularda insan veya eşya ve hayvan taşıma.

Tarım ve orman işlerinden sayılacak işlerin esasları şunlardır:

- a) Her çeşit meyveli ve meyvesiz bitkiler; çay, pamuk, tütün, elyaflı bitkiler; turuncgiller; pirinç, baklagiller; ağaç, ağaççık, omca, tohum, fide, fidan; sebze ve tarla ürünleri; yem ve süt bitkilerinin yetiştirilmesi, üretimi, ıslahı, araştırılması, bunlarla ilgili her türlü toprak işleri, ekim, dikim, aşı, budama, sulama, gübreleme, hasat, harman, devşirme, temizleme, hazırlama ve ayırma işleri, hastalık ve zararlılarla mücadele, toprak ıslahı, çayır, mera, toprak ve su korunması,

b) Ormanların korunması, planlanması (amenajman), yetiştirilmesi, işletilmesi, sınırlandırılması çalışmaları, bunlara ait alt yapı çalışmaları ile tohum toplama, fidanlık, ağaçlandırma, erozyon kontrolü, etüt proje ve rehabilitasyonu, ormancılık araştırma ile milli park, orman içi dinlenme yerleri ve kent ormanlarının kurulması, bakım ve geliştirilmesi,

c) Her türlü iş ve gelir hayvanlarının (arı, ipek böceği ve benzerleri dahil) yetiştirilmesi, üretimi, ıslahı ve bunlarla ilgili bakım, güdüm, terbiye, kırkım, sağım ve ürünlerinin elde edilmesi, toplanması, saklanması ile bu hayvanların hastalık ve asalaklarıyla mücadele,

d) 854 sayılı Deniz İş Kanununun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, kara ve su avcılığı ve bu yoldan elde edilen ürünlerin saklanması, taşınması ve üretilmesi.

Yukarıda sayılan esaslar doğrultusunda bir işin bu Kanunun uygulanması bakımından sanayi, ticaret, tarım ve orman işlerinden hangisinin kapsamında sayılacağı; Sanayi ve Ticaret, Çevre ve Orman ile Tarım ve Köyşleri bakanlıklarının görüşleri alınarak, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca altı ay içinde çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 2- 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Bu Kanunun 4 üncü ve 6 ncı maddeleri gereğince verilen sürekli veya geçici olarak çalışanlara ait kimlik bilgileri, genel kolluk kuvvetlerince ilgili Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı il müdürlükleri veya merkez müdürlüklerine bildirilir.”

MADDE 3- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun;

1) 46 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde ve maddenin son fıkrasında yer alan “Geçici 1 inci maddesinde” ibaresi “Ek 1 inci, Ek 2 nci, Geçici 1 inci, Geçici 6 ncı ve Geçici 7 nci maddelerinde” şeklinde değiştirilmiştir.

“İşsizlik sigortasının amacı; işsizlik sigortasına ilişkin kuralları ve uygulama esaslarını düzenlemek ve bu Kanunda öngörülen hizmetlerin verilmesini sağlamaktır.”

2) 48 inci maddesinin dördüncü fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle ve beşinci fıkrasında yer alan “doğrudan” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya elektronik ortamda” ibaresi eklenmiş, yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumca bu Kanuna göre yapılacak işlemlere ilişkin elektronik ortamda bilgi ve belge istenebilir veya bilgi ve belge verilebilir.”

“Ayrıca, sigortalı işsizler ile Kuruma kayıtlı diğer işsizlere; iş bulma, danışmanlık hizmetleri, mesleki eğitim, işgücü uyum ve toplum yararına çalışma hizmetleri verilir ve işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapılır. Bu kapsamda yapılacak giderler İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Bu giderlerin yıllık miktarı, işsizlik sigortası primi olarak bir önceki yıl içinde Fon’a aktarılan Devlet payının yüzde otuzunu geçemez. Bu oranı yüzde elliye kadar çıkarmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Ancak, işsizlik ödeneğinden yararlanmakta olanlara yönelik hizmetler için bu sınırlama dikkate alınmaz. Bu fıkra ile ilişkin esas ve usuller yönetmelikle belirlenir.”

3) 50 nci maddesinin başlığı ve birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşsizlik ödeneğinin miktarı, ödeme süreleri ve zamanı ile sigorta primleri”

“Günlük işsizlik ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının yüzde ellisidir. Bu şekilde hesaplanan işsizlik ödeneği miktarı, 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesine göre on altı yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücretin brüt tutarını geçemez.”

4) 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (B) bendinin (c) alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu bende aşağıdaki (e) alt bendi eklenmiştir.

“c) Danışmanlık, mesleki eğitim, işgücü uyum ve toplum yararına çalışma hizmetleri ile işgücü piyasası araştırma ve planlama giderlerinden,”

“e) Geçici 6 ncı ve Geçici 7 nci maddeleri kapsamındaki giderlerden,”

5) 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“İşverenin ödeme aczine düşmesi

EK MADDE 1- Bu Kanuna göre sigortalı sayılan kişileri hizmet akdine tabi olarak çalıştıran işverenin; konkordato ilan etmesi, işveren için aciz vesikası alınması, iflası veya iflasın ertelenmesi nedenleri ile işverenin ödeme gücüne düştüğü hallerde geçerli olmak üzere, işçilerin iş ilişkisinden kaynaklanan üç aylık ödenmeyen ücret alacaklarını karşılamak amacı ile İşsizlik Sigortası Fonu kapsamında ayrı bir Ücret Garanti Fonu oluşturulur. Bu madde kapsamında yapılacak ödemelerde işçinin, işverenin ödeme gücüne düşmesinden önceki son bir yıl içinde aynı işyerinde çalışmış olması koşulu esas alınarak temel ücret üzerinden ödeme yapılır. Bu ödemeler 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen kazanç üst sınırını aşamaz.

Ücret Garanti Fonu, işverenlerce işsizlik sigortası primi olarak yapılan ödemelerin yıllık toplamının yüzde biridir. Ücret Garanti Fonunun oluşumu ve uygulanması ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kısa çalışma ve kısa çalışma ödeneği

EK MADDE 2- Bu Kanuna göre sigortalı sayılan kişileri hizmet akdine tabi olarak çalıştıran işveren; genel ekonomik kriz veya zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerini geçici olarak önemli ölçüde azaltması veya işyerinde faaliyeti tamamen veya kısmen geçici olarak durdurması halinde, durumu derhal gerekçeleri ile birlikte Türkiye İş Kurumuna, varsa toplu iş sözleşmesi tarafı sendikaya bir yazı ile bildirir. Talebin uygunluğunun belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yukarıda belirtilen nedenlerle işyerinde geçici olarak en az dört hafta işin durması veya kısa çalışma hallerinde işçilere çalıştırılmadıkları süre için işsizlik sigortasından kısa çalışma ödeneği ödenir. Kısa çalışma süresi, zorlayıcı sebebin devamı süresini ve herhalde üç ayı aşamaz. İşçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için, çalışma süreleri ve işsizlik sigortası primi ödeme gün sayısı bakımından işsizlik ödeneğine hak kazanma şartlarını yerine getirmesi gerekir.

Günlük kısa çalışma ödeneğinin miktarı, işsizlik ödeneği miktarı kadardır. Kısa çalışma ödeneğinden yararlananlara ait sigorta primlerinin aktarılması ve sağlık hizmetlerinin sunulmasına ilişkin işlemler 506 sayılı Kanunda belirtilen esaslar çerçevesinde yürütülür. Kısa çalışma ödeneği olarak yapılan ödemeler başlangıçta belirlenen işsizlik ödeneği süresinden düşülür.

Zorlayıcı sebeplerle işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen geçici olarak durması halinde, kısa çalışma ödeneği ödemeleri 4857 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin (III) numaralı bendinde ve aynı Kanunun 40 ıncı maddesinde öngörülen bir haftalık süreden sonra başlar.”

6) 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6- Bu Kanunun 49 uncu maddesinin birinci fıkrası gereğince 1/6/2000 tarihinden 31/12/2007 tarihine kadar tahsil edilen işsizlik sigortası primi Devlet payı ile nemasının toplamının;

a) 2008 yılı içinde nemalandırılması sonucunda elde edilen gelirin tamamı, Fon tarafından tahsilini izleyen onbeş gün içinde Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır ve genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar, Yüksek Planlama Kurulu kararına göre öncelikle Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlar ile münhasıran bölgesel ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırım alanlarında kullanılmak üzere, ilgili idare bütçelerine ödenek kaydedilir. Bu ödenekler, yılı yatırım programı ile ilişkilendirilir.

b) 2009-2012 yılları içinde nemalandırılması sonucunda elde edilen gelirin tamamı, yılları genel bütçesinin (B) işaretli cetvelinde bütçe gelir tahmini olarak yer alır. Yılı bütçeleri hazırlanırken öncelikle Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlar ile münhasıran bölgesel ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırımların finansmanı için ilgili idare bütçelerine bu gelir tahmini karşılığı kadar ödenek öngörülür. Bu gelirler, Fon tarafından tahsilini izleyen onbeş gün içinde Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır ve yılı genel bütçesinin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir.

GEÇİCİ MADDE 7- 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük olanlar ile yaş şartı aranmaksızın kadınlardan; bu maddenin yürürlük tarihinden önceki altı aylık dönemde prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olması şartıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki bir yıllık dönemde işyerine ait prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama sigortalı sayısına ilave olarak bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde işe alınan ve fiilen çalıştırılanlar için; 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin;

- a) Birinci yıl için yüzde yüzü,
- b) İkinci yıl için yüzde sekseni,
- c) Üçüncü yıl için yüzde altmışı,
- d) Dördüncü yıl için yüzde kırkı,
- e) Beşinci yıl için yüzde yirmisi

İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır.

İşveren hissesine ait primlerin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 506 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın ödenmiş olması şarttır. Bu maddeye göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, İşsizlik Sigortası Fonundan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenden tahsil edilir.

Bu madde hükümleri;

a) 1/10/2003 tarihinden sonra özelleştirme kapsamında devir alınan işyerleri hariç olmak üzere, mevcut ve faaliyette bulunan işyerlerinin devredilmesi, birleşmesi, bölünmesi veya nevi değiştirmesi gibi hallerde yeni işe başlama olarak değerlendirilmez.

b) Mevcut bir işyerinin kapatılarak; değişik bir ad veya unvan ya da bir iş birimi olarak aynı faaliyette açılması veya çalışan sigortalıların bütün olarak devredilmesi halinde, bu işyerleri hakkında uygulanmaz.

c) Yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi ek bir kapasite ve istihdam artışına neden olmayan, sadece teşviklerden yararlanmak amacıyla yapılan işlemler hakkında uygulanmaz.

d) 506 sayılı Kanun gereğince yapılan kontrol ve denetimler sonucunda çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği tespit edilen işyerleri hakkında bir takvim yılı süreyle uygulanmaz.

e) 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan hizmet ve yapım konulu işyerlerine yönelik işyerleri hakkında uygulanmaz.

f) Kamu idareleri işyerleri hakkında uygulanmaz.

g) 506 sayılı Kanuna göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ile yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bu maddeyle düzenlenen destek unsurundan diğer ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yararlanmakta olan işverenler; aynı dönem için ve mükerrer olarak bu destek unsurundan yararlanamaz. Bu durumda, işverenlerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından belirlenir.”

MADDE 4- 25/6/2003 tarihli ve 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun;

1) 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 13- İl istihdam kurulları valinin başkanlığında aşağıda sayılan üyelerden oluşur:

- a) Belediye Başkanı, büyükşehir belediyesi bulunan illerde Büyükşehir Belediye Başkanı veya yardımcısı,
- b) İl Özel İdaresi Genel Sekreteri,
- c) İl Milli Eğitim Müdürü,
- d) İŞKUR İl Müdürü,
- e) İl Ticaret Odası Başkanı,
- f) İl Sanayi Odası Başkanı,
- g) İl Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı,
- h) İlde bulunan fakülte veya yüksek okullardan belirlenecek bir öğretim üyesi.

İl istihdam kurullarının görevleri şunlardır:

- a) İlin istihdam politikasını oluşturmak,
- b) İl düzeyinde istihdamı engelleyici ve işsizliği artırıcı sorunları belirlemek, sorunların yerel düzeyde çözümüne yönelik alınabilecek tedbirleri gereği için ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmek,
- c) İl düzeyinde işgücü piyasası araştırmaları yaptırmak ve araştırma sonuçlarını yayınlamak,
- d) Kamu kurum ve kuruluşlarınca veya kamu kaynağı kullanan vakıflarca işgücü piyasası araştırma sonuçları da dikkate alınarak hazırlanan tüm işgücü yetiştirme faaliyetlerine ilişkin planları onaylamak ve bunların uygulama sonuçlarını izlemek.

Kurul kararları bağlayıcıdır. Kamu kurum ve kuruluşlarınca veya kamu kaynağı kullanan vakıflarca gerçekleştirilecek işgücü yetiştirme faaliyetlerine ilişkin planların Kurul onayından geçirilmesi zorunludur.

Kurul sekreteryası görevi Kurum İl Müdürlüğü tarafından, Kurulda alınan kararların uygulanmasının takibi ile diğer faaliyet ve işgücü piyasasına yönelik araştırmalar ise Yürütme Kurulları tarafından yerine getirilir.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca veya kamu kaynağı kullanan vakıflarca planlanan işgücü yetiştirme faaliyetleri ve sonuçları; Kurul başkanının onayıyla, Kurum, İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve diğer üyeler arasından belirlenecek dört kişiden oluşan Denetim Kurulu tarafından denetlenebilir. Denetimler için, ihtiyaç halinde birden fazla Denetim Kurulu oluşturulabilir. Denetim raporları Kurula ve faaliyeti denetlenen kamu kurum ve kuruluşuna bildirilir.

Kurul tarafından her yıl faaliyet raporu düzenlenir. Düzenlenen rapor, Kurum Yönetim Kurulu tarafından değerlendirildikten sonra bilgi ve gereği için Bakanlığa gönderilir.

Kurul, Yürütme Kurulu ve Denetim Kurulu üyelerine, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu doğrultusunda günlük harcırah ödenir.

Kurulun yönetim ve denetim faaliyetleri, işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları için Kurum tarafından ödenek tahsis edilir. Bu ödeneğin miktarı, aktif işgücü programları için Kurum tarafından İl Müdürlüğüne tahsis edilen toplam ödeneğin yüzde üçünü geçemez.

İl İstihdam Kurulu, Yürütme Kurulu ve Denetleme Kurulunun çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.”

2) 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Türk vatandaşı ve” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

3) 20 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (f), (g), (h), (i) ve (j) bentleri eklenmiş ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) İş arayanlara ve açık işlere ilişkin bilgileri, iş ve işçi bulma faaliyeti dışında başka bir amaçla kullanan bürolara ikibin Yeni Türk Lirası; iş arayanlardan her ne ad altında olursa olsun menfaat temin eden bürolara onbin Yeni Türk Lirası,

g) Yönetmelikte öngörülenler dışında iş arayanlardan ücret alınmasına veya herhangi bir menfaat teminine yönelik sözlü ya da yazılı anlaşmalar, işgücünün sigortasız çalışması veya sendikaya üye olmaması ya da asgari ücretin altında ücret ödenmesi koşullarını taşıyan anlaşmalar, iş arayanın, diğer özel istihdam bürolarından veya Kurumdan hizmet almalarını engelleyen anlaşmalar yapılması halinde ikibin Yeni Türk Lirası,

h) Kurumdan izin belgesi almadan iş ve işçi bulmaya aracılık faaliyetinin bir işyerinde veya 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanununda yazılı araçlarla ya da radyo, televizyon, video, internet, kablolu yayın veya elektronik bilgi iletişim araçları ve benzer yayın araçlarından biri ile işlenmesi halinde bu fiili gerçekleştiren gerçek veya tüzel kişilere onbin Yeni Türk Lirası; fiilin her bir tekrarında yirmibin Yeni Türk Lirası,

i) Kurumdan izin belgesi almadan iş ve işçi bulmaya aracılık faaliyeti gösteren kişiler ile Kurumdan izin almadan yurtdışına işçi götürmek isteyen kişilere ait iş ve işçi bulma ilanını, 5187 sayılı Basın Kanununda yazılı araçlarla ya da radyo, televizyon, video, internet, kablolu yayın veya elektronik bilgi iletişim araçları ve benzer yayın araçları ile yayınlayan gerçek ve tüzel kişilere, beşbin Yeni Türk Lirası,

j) 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun gereği çalışma izni almayanlar için aracılık faaliyetinde bulunan özel istihdam bürolarına kişi başına beşbin Yeni Türk Lirası,”

“Kanun hükümlerine göre verilen idarî para cezaları Kurum tarafından genel esaslara göre tahsil edilir.”

MADDE 5- 506 sayılı Kanuna tabi sigortalıların aynı Kanunun 73 üncü maddesine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır.

İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi için, işverenlerin; çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 506 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermeleri, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı yasal süresinde ödemeleri, Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır.

Bu madde hükümleri Kamu idareleri işyerleri ile 506 sayılı Kanuna göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

Hazinece karşılanan prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bu maddeyle düzenlenen destek unsurundan diğer ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yararlanmakta olan işverenler; aynı dönem için ve mükerrer olarak bu destek unsurundan yararlanamaz. Bu durumda, işverenlerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı olarak yapılır.

506 sayılı Kanun gereğince yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedigi tespit edilen işverenler bir takvim yılı süreyle bu maddeyle sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenir.

MADDE 6- 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 23- Bu Kanun kapsamında;

a) 2008 yılında yapılan özelleştirmelerden elde edilecek gelirlerden Özelleştirme Fonunun idari giderleri düşüldükten sonra kalan 1.000.000.000 YTL'lik kısmı, Fon tarafından tahsilini izleyen bir ay içinde Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır ve genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar, Yüksek Planlama Kurulu kararına göre öncelikle Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlar ile münhasıran bölgesel ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırım alanlarında kullanılmak üzere, ilgili idare bütçelerine ödenek kaydedilir. Bu ödenekler, yılı yatırım programı ile ilişkilendirilir.

b) 1/1/2009-31/12/2012 tarihleri arasında yapılacak özelleştirmeler sonucu elde edilecek gelirlerden Özelleştirme Fonunun idari giderleri düşüldükten sonra kalan 2.500.000.000 YTL'lik kısmı, 2009 yılı genel bütçesinin (B) işaretli cetvelinde bütçe gelir tahmini olarak yer alır. Bu tutar, izleyen yıl bütçelerinde ise GSYİH deflatörü oranında artırılarak belirlenir. Yılı bütçeleri hazırlanırken öncelikle Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlar ile münhasıran bölgesel ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırımların finansmanı için ilgili idare bütçelerine bu gelir tahmini karşılığı kadar ödenek öngörülür. Bu gelirler Fon tarafından tahsilini izleyen bir ay içinde Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır ve yılı genel bütçesinin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir.

Yılı içinde bu kapsamda elde edilecek gelirlerin yılı bütçelerinde öngörülen gelir tahminini aşması halinde, aşan kısmın Yüksek Planlama Kurulu kararına göre tespit edilecek kadarı, Fon tarafından tahsilini izleyen bir ay içinde Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır ve yılı genel bütçesinin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar, Yüksek Planlama Kurulu kararına istinaden ulaştırma ve enerji yatırımlarında kullanılmak üzere, ilgili idare bütçelerine ödenek kaydedilir. Bu ödenekler, yılı yatırım programı ile ilişkilendirilir.”

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 7- a) 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 33, 65 ve 82 nci maddeleri,
b) 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası,
c) 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 26 ncı maddesi,
ç) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin (B) bendi,

yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8- Bu Kanunun;

a) 1 inci maddesinin (5) numaralı bendi 1/1/2009 tarihinde,
b) 3 üncü maddesinin (3) numaralı bendi yayımı tarihini izleyen ayın sonunda,
c) 5 inci maddesi 1/10/2008 tarihinde,
ç) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

GENEL GEREKÇE

İşsizlik, bugün Avrupa Birliğine üye ülkeler de dahil olmak üzere, hemen her ülkenin karşı karşıya bulunduğu önemli sorunların başında gelmektedir. Tüm dünyada yeteri kadar yeni ve yüksek gelirli iş yaratılamamaktadır. İşsizlik, bir ülkede sadece üretim ve ekonomik kalkınmayı olumsuz etkilememekte, aynı zamanda sosyal problemler, sosyal dışlanma ve yoksulluğu da beraberinde getirmektedir.

Bu nedenle, istihdamı ve verimliliği artırmak ve böylelikle ekonomik ve sosyal kalkınmayı gerçekleştirmek ülkemiz dahil tüm dünya ülkelerinin birinci hedefi haline gelmiştir.

İşsizliğin önlenmesinin en temel çözüm yolu, hiç kuşkusuz istihdam kapasitesini artıracak yatırımların çoğaltılması, yeni iş alanlarının yaratılması, iş piyasasının esnekleştirilmesi ve aktif istihdam politikalarının uygulanmasıdır.

4857 sayılı İş Kanununda yer alan yeni tanımlardan biri de asıl işveren alt işveren ilişkisidir. Uygulamada asıl işveren-alt işveren ilişkisinin amacına aykırı olarak kullanılmasını önlemek için alt işverenlik sözleşmesinin yazılı yapılması zorunluluğu getirilmiş ve Bölge Müdürlüklerine, alt işverenliğin tescilinden sonra inceleme yetkisi verilmiştir. Ayrıca, ağır ve tehlikeli işlerde işverene ve alt işverene, iş sağlığı ve güvenliği ile mesleki eğitim almış işçileri çalıştırmak yükümlülüğü getirilmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu AB ve ILO normları da esas alarak hazırlanmış ve çağdaş bir yapıya kavuşturulmuştur. Ancak iş sağlığı ve güvenliği alanının dinamik yapısı ve mevzuatın uygulanmasından elde edilen geri bildirimler, ilgili bir takım yasal hükümlerde değişikliklerin yapılmasını gerekli hale getirmiştir. Özellikle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde öne çıkan iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili uygulamalar ülkemizde de dikkat çekici bir şekilde fark edilmektedir. Ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin kurulmasına yönelik talepler ve iş sağlığı ve güvenliği hizmeti vermek isteyen kişi ve kuruluşların niteliklerinin daha kapsamlı olarak belirlenmesi ihtiyacı, iş sağlığı ve güvenliği profesyonellerinin işyerlerinde üslenecekleri önemli görevlerin ifasında eğitim ihtiyaçları da göz önünde bulundurularak bu alanın da kamu tarafından ayrıntılı olarak düzenlenmesi amaçlanmıştır.

İşyeri sağlık birimleri sağlık ve güvenlik birimleri olarak yeniden tanımlanmış, ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin kurulmasına imkân tanınmıştır. Çok sayıda kurum tarafından benzer gerekçelerle işyerlerinin kurulması aşamasında istenen ve bu nedenle mükerrerliğe yol açan işyeri kurma izni kaldırılarak işyerinin kuruluşu aşamasında yaşanan sorunlar giderilmiştir.

50 veya daha fazla işçi çalıştırılan işyerlerinde eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu kaldırılmış, terör mağduru çalıştırma yükümlülüğü sadece kamuya bırakılmış, özürölülere ait SSK işveren priminin Hazinece karşılanması öngörülmüştür.

İşverenler üzerindeki mali yüklerin hafifletilmesi ve dolayısıyla istihdamın artırılması amacıyla, SSK işveren hissesine isabet eden beş puanlık prim tutarının Hazine tarafından karşılanması öngörülmüştür.

İl istihdam kurullarının üyeleri ve görevleri yeniden belirlenmiş ve bu kurullara yerel bazda işgücü piyasası araştırmaları yapmalarına imkan tanınmak suretiyle daha etkin bir hale getirilmiştir.

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerden aktif işgücü programları çerçevesinde sunulan hizmetlerden yararlanabilmesi amacıyla işsizlik sigortası fonundan kaynak kullanılmasına imkan sağlanmıştır.

Ayrıca, gençler ve kadınların istihdamını artırmak amacıyla, mevcut istihdama ilave olarak işe alınan kadınlar ile 18-29 yaş arası gençlere ait SSK işveren priminin 5 yıl boyunca kademeli olarak İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması öngörülmüştür.

Diğer taraftan, kreş ve emzirme odası açma yükümlülüğünün işverenler tarafından hizmet alımı ile yerine getirebilmesi hedeflenmiştir. 500 veya daha fazla işçi çalıştırılan işyerlerinde işverenler tarafından spor tesisi kurma yükümlülüğü kaldırılmıştır.

Tasarı ile; zorunlu istihdam yüklerinin hafifletilmesi, nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması, istihdamın teşvik edilmesi, işgücü maliyetlerinin düşürülmesi, kayıt dışı istihdamın azaltılması hedeflenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ**MADDE 1-** 4857 sayılı İş Kanununda yapılan değişikliklerle;

1) Asıl işveren ile alt işveren arasında kurulan ilişkinin yazılı yapılması şartı getirilmiştir. Alt işverenlik müessesesi yazılı kurulmadığı zaman çeşitli yorum ve problemlere yol açmaktadır. Yazılı hale getirildiğinde itiraz ve yoruma mahal kalmamaktadır.

4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde hangi işlerin alt işverene devredilebileceği yazılmış ancak bu devir işlemin bu maddeye uygun olup olmadığının kontrolü yapılamamaktadır. 4857 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yapılan düzenleme ile, işi devralan alt işverenin Bölge Müdürlüğüne tescil için müracaat etmesi, Bölge Müdürlüğünce başvuru belgelerinin gerektiğinde İş Müfettişine incelettirilmesi ve muvazaalı bir durumun tespiti halinde tescilin iptal edilmesi öngörülmektedir.

2) 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesinde yapılan değişiklikle, işgücü piyasasında dezavantajlı gruplar arasında sayılan eski hükümlü ve terör mağdurları için işverenlere getirilmiş olan zorunlu istihdam kaldırılmakta ve % 6 olan zorunlu çalıştırma oranı özel sektör için % 3'e indirilmekte, terör mağduru çalıştırma zorunluluğu ise tamamen kamu kurum ve kuruluşlarının yükümlülüğüne bırakılmaktadır.

Nüfusumuzda önemli bir yeri oluşturan özürllülerin, ekonomik ve sosyal yaşama katılmaları ancak istihdamlarının artırılmasıyla mümkün olacaktır. Bu amaca yönelik olarak özürllülerin sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamının Hazinece karşılanması öngörülmektedir. Böylece daha önce bu kapsamda özürllü çalıştıran işverenler de aynı şartlarda prim teşvikinden yararlanabileceklerdir.

İşveren hissesine ait primlerin Hazinece karşılanabilmesi belirli koşullara bağlanarak, özürllülerin sigortalılık hizmetleri teminat altına alınırken, diğer taraftan kalan primlerin zamanında ödenmesi sağlanmaktadır. Primlerin geç ödenmesi halinde ise, Hazinece Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı, işverenden tahsil edilecektir.

İstihdam artışını özel sektör üzerinden ülkeye yaygınlaştırmak amacıyla, bazı işyerleri ve sigorta grupları bu madde hükmü dışında tutulmaktadır.

Ayrıca, teşviklerin amacına ulaşabilmesi için teşviklerin gerçekten istihdam artışı yaratan işverenlere sağlanması gerekmektedir. Bu nedenle gerçek istihdam artışına yol açmayacak işlemlerin teşviklerden yararlanmak için yeterli olmamasına yönelik düzenlemeler öngörülmektedir.

Hazinece karşılanacak prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak vergiye tâbi olacak kazancın tespitinde dikkate alınmaması sağlanmaktadır.

Kanun ile düzenlenen destek unsurlarından, diğer ilgili teşvik mevzuatı uyarınca yararlanmakta olan işletmelerin; aynı dönem için sağlanan aynı destek unsurlarından mükerrer olarak yararlanamamasına ve mükerrer olarak aynı teşviklerden yararlanma durumunda kalanların, işverenlerin tercihleri dikkate alınarak, uygulanan teşvik veya destek unsurlarından sadece birinden yararlandırılması öngörülmektedir.

Bu maddeye aykırılık hallerinde 101 inci madde uyarınca tahsil edilecek idari para cezalarının, özürllülerin mesleki eğitim ve mesleki rehabilitasyonu, kendi işini kurmaları ve bu gibi projelerde kullanılması ve tahsil edilen cezaların kullanımına ilişkin hususların, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünün koordinatörlüğünde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Özürllüler İdaresi Başkanlığı ve Türkiye Sakatlar Konfederasyonu ile en çok işçi ve işvereni temsil eden üst kuruluşların birer temsilcilerinden oluşan komisyon tarafından karara bağlanması ve uygulamaya ilişkin usul ve esasların Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından müştereken belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

3) İş sağlığı ve güvenliği alanında koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin bir şekilde verilebilmesi için; işyerinde yapılan işin özelliğine göre iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesine yönelik risk değerlendirilmesinin yapılması ve bu değerlendirme sonucuna göre işverenin alınacak önlemleri belirlemesi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle 161 sayılı ILO Sözleşmesinin 5 inci maddesinde de belirtildiği üzere işyerlerinde sağlığa zararlı risklerin tanımlanması ve değerlendirilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

İşletmelerin kurulmaya başlanılmasından önce kurma izni alınması, çalışma mevzuatında yer almasının yanında diğer mevzuatta da yer alan bir husus olup bu alanda işverenler açısından mükerrer yükümlülükler ve bildirimler söz konusu olmaktadır. Bu konudaki mükerrerliği ortadan kaldırmak, işyerlerinin kurulmasıyla ilgili prosedürleri hafifleterek, işyerlerinin kurulmasını özendirmek amacıyla kurma izni alma mecburiyeti kanun metninden çıkarılmıştır. İşletme belgesi alma zorunluluğu ise; işyerlerinde yapılan iş, işin tehlikesi ve işyerlerinin büyüklüğü gibi unsurlar dikkate alınarak hangi tür işyerleri için işletme belgesi isteneceği yönetmeliğe bırakılarak muhafaza edilmiştir. İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaların usul ve esasları ile bunları yapacak kişi ve kuruluşların niteliklerinin belirlenmesi hususunda mevcut boşluk doldurularak bunların çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenebileceği hükme bağlanmıştır.

4) 4857 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde öngörülen işyeri hekimi ile 82 nci maddesinde öngörülen iş güvenliği ile görevli mühendis ve teknik elemanlarla ilgili maddeler tek madde halinde düzenlenerek, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 82 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Maddede sözü edilen personelin daha etkin hizmet verebilmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenecek özel eğitime tabi tutulmaları ve eğitim sonunda belgelendirilmeleri, iş sağlığı ve güvenliği birimlerinin hangi hallerde işyeri içinde kurulacağı ve özellikleri, işyeri dışından hizmet alınmasına ilişkin hususlar ile iş sağlığı ve güvenliği birimlerinde bulundurulacak asgari araç, gereç ve teçhizat gibi malzemelerin yönetmelikle belirlenmesi öngörülmüştür.

İş sağlığı ve güvenliği alanında yürütülecek koruyucu ve önleyici hizmetler genellikle teknik çalışmaları kapsamakta olup, işverenler kendi işyerinde aynı niteliklere haiz personelin bulunması halinde kendi çalışanını gerekli eğitimleri aldırarak şartıyla bu hizmetlerde görevlendirebilecektir.

Ayrıca işyerlerinin daha kolay ve etkin bir şekilde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini alabilmeleri ve iş kazaları ve meslek hastalıklarının en fazla görüldüğü küçük ve orta ölçekli işletmelerin de bu hizmetlerden yararlanmalarının teşvik edilmesi amacıyla kurulmuş olan sağlık ve güvenlik biriminden hizmet alınmasına yönelik bir düzenleme yapılmıştır.

İşyeri dışında kurulu bulunan sağlık ve güvenlik biriminden hizmet alan işverenlere doğrudan hizmet alma yönüyle yerine getirilen yükümlülükleri çerçevesinde ayrıca işyeri hekimi, mühendis veya teknik personel istihdam etme zorunluluğu ortadan kalkacaktır. Kurumsal hizmet veren sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alınabileceği gibi, Kanunda belirtilen nitelikleri haiz kişilerden de hizmet alınması mümkün olacaktır.

5) Mevcut düzenlemede, işyerlerinde genel çalışma şartları ve alınacak iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili gerekli eğitim ve bilgilendirmeye dair hüküm bulunmasına rağmen, ağır ve tehlikeli işlerde çalışanların yapacakları işlerle ilgili mesleki eğitim şartı aranmamaktadır.

İşyerlerinde son zamanlarda bazı iş kollarındaki iş kazalarının artışındaki temel sebeplerden birisi de mesleki eğitim almadan ağır ve tehlikeli işlerde işçi çalıştırılması olduğu görülmektedir. Buradan hareketle, bu işkollarında çalıştırılacak işçilere iş öncesi eğitim verildiği takdirde eğitilmiş ve kalifiye işçi çalıştırılması ve iş kazalarının önlenmesi hedeflenmektedir.

6) Çocuk bakım yurdundan (kreş) hizmet alımı mevcut yönetmelikte halen var olan bir düzenlemedir. Bu değişiklikle, söz konusu düzenlemenin Kanuni dayanağının oluşturulması ve belirli bir esnekliğin sağlanması hedeflenmiştir. Kreş kurma zorunluluğu bulunan işletmelerin dışarıdan bu hizmetleri veren işyerleri ile anlaşmalar yaparak yükümlülüklerini yerine getirebilmeleri amaçlanmıştır.

7) İşyerlerinin kurulmasından önce istenilen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında alınması öngörülen kurma izni alınması şartı, Kanunun 78 inci maddesinden çıkarıldığından buna uygun düzenleme yapılmıştır.

8) 4857 sayılı İş Kanununun 3 üncü maddesindeki değişikliğe paralel olarak idari para cezaları yeniden düzenlenmiştir.

9) 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesinde yapılan değişiklikle bundan böyle işyerlerinde eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu kaldırılmakta olduğundan, idari para cezası ile ilgili 101 inci maddeden de aynı şekilde eski hükümlü ibaresi çıkarılmıştır.

10) 78, 81, 82 ve 85 inci maddelerde yapılan yeni düzenlemelere paralel olarak, Kanunun iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili hükümlerine aykırılık halinde verilen idari para cezaları yeniden düzenlenmiştir.

11) 4857 sayılı İş Kanununun 101 inci maddesi gereğince, Kanunun 30 uncu maddesindeki hükümlere aykırı olarak özürü ve eski hükümlü çalıştırmayan işveren veya işveren vekiline aynı Kanunun 108 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca doğrudan Türkiye İş Kurumu İl Müdürü tarafından verilmektedir.

5728 sayılı Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4857 sayılı Kanunun 108 inci maddesinin tahsil usulünün de belirlendiği ikinci fıkrası yürürlükten kaldırıldığından, bu maddeye istinaden kesilen idari para cezalarının tahsil usulünün belirlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin 4 üncü fıkrasında; Sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idareler tarafından verilen idari para cezalarının, ilgili kanunlarında aksine hüküm bulunmadığı takdirde, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre kendileri tarafından tahsil olunacağı hüküm altına alınmıştır.

Türkiye İş Kurumu 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna tabi olmadığı ve bu Kanuna göre takip ve tahsil yetkisi bulunmadığından, 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesi hükmüne aykırı davranan işveren veya işveren vekiline aynı Kanunun 101 inci maddesi gereği kesilen idari para cezaları ile ilgili davalar reddedilmesine rağmen, kendi isteğiyle ödeyenler hariç zorla tahsil yoluna gidilememektedir.

Yukarıda ifade edilen hukuki sorunun ortadan kaldırılabilmesi için, İŞKUR tarafından kesilen idari para cezalarının genel esaslara göre tahsil edileceğine ilişkin yasal değişiklik yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

12) Anayasa Mahkemesinin 24/11/2007 tarihli ve 26710 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 19/10/2005 tarihli ve Esas No: 2003/66, Karar No: 2005/72 sayılı Kararı ile 4857 sayılı İş Kanununun 111 inci maddesi iptal edildiğinden, anılan Karara uygun olarak, 4857 sayılı Kanunun uygulanması bakımından; sanayiden, ticaretten, tarım ve orman işlerinden sayılacak işlerin esasları yeniden düzenlenmiş, maddede belirtilen esaslar doğrultusunda bir işin bu Kanunun uygulanması bakımından; sanayiden, ticaretten, tarım ve orman işlerinden hangisinin kapsamında sayılacağına, ilgili bakanlıkların görüşleri alınarak, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca altı ay içinde çıkarılacak bir yönetmelikle düzenleneceği öngörülmüştür.

MADDE 2- Ülkemiz ekonomisinin en önemli problemlerinden biri yüksek oranlarda seyreden kayıt dışı istihdamdır. Kayıt dışı istihdamla mücadele edebilmek için 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununa göre çalışanlara ait kimlik bilgilerinin, genel kolluk kuvvetlerince ilgili Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı il müdürlükleri veya merkez müdürlüklerine bildirilmesi öngörülmektedir. Böylece kurumlar arasında sigortasız çalıştırılmaya karşı koordinasyon ve ortak hareket sağlanmış olacaktır.

MADDE 3- 4447 sayılı Kanununda yapılan değişikliklerle;

1) 4447 sayılı Kanun, çerçeve bir Kanun olarak çıkarıldığından, Kanuna yeni eklenen maddelerin, işsizlik sigortasına ilişkin hükümler getirdiğini açıkça belirtmek ve hukuki bir ihtilafa neden olmamak amacıyla düzenleme yapılmıştır.

Ayrıca, maddede yapılan değişiklik; işgücü piyasasına yeni girenler ile işgücü piyasasında daha önce bulunmakla birlikte halen işsiz olanların da aktif istihdam faaliyetleri çerçevesinde İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamına alınması öngörülmektedir.

2) Sigortalı işsizlerin doğrudan veya elektronik ortamda da İŞKUR’a başvurabilmelerine olanak sağlanmakta, aynı şekilde işverenler tarafından tanzim edilmesi gereken işten ayrılma bildirimlerinin fiziki ortamla birlikte elektronik ortamda da verilip/alınabilmesi için düzenleme yapılmaktadır.

Ayrıca, İşgücü piyasasına yeni girenler ile işgücü piyasasında daha önce bulunmakla birlikte, halen işsiz olanların istihdam edilebilirliğinin artırılabilmesi ve gelecekte karşılaşılabilecek işsizlik riskinin en aza indirilebilmesi için, 4447 sayılı Kanun kapsamında verilen eğitim hizmetlerin tüm işsizlere yaygınlaştırılması, işgücü uyum hizmetleri, işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmalarının yapılmasına yönelik hizmetlerle birlikte eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin, yıllık miktarının, işsizlik

sigortası primi olarak bir önceki yıl içinde İşsizlik Sigortası Fonuna aktarılan Devlet payının yüzde otuzu ile sınırlı olmak üzere, İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması amaçlanmıştır.

3) Maddede yapılan düzenleme ile işsizlik ödeneği miktarının hesaplanmasında asgari ücretin neti değil brütü baz alınacağı hüküm altına alınmakta ve böylelikle sigortalı işsizlerin halen almakta oldukları işsizlik ödeneğinde yaklaşık % 40 oranında artış sağlanmaktadır.

4) 4447 sayılı Kanunun giderlerinin sayıldığı 53 üncü maddesinde;

-Kuruma kayıtlı tüm işsizlere, İşsizlik Sigortası Fonundan aktif istihdam faaliyetleri kapsamında hizmet verilebilmesi,

-1/6/2000-31/12/2007 tarihine kadar Fona aktarılan Devlet payı ve nemasının 2008-2012 yılları arasındaki faizinin Güneydoğu Anadolu Projesi için kullanılabilmesi,

-18-29 yaşları arası Gençlerin ve kadınların istihdamını teşvik amacıyla uygulanan prim indiriminin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması,

amacıyla düzenleme yapılmıştır.

5) Mevcut düzenlemede, Ücret Garanti Fonu ve Kısa Çalışma Ödeneğinden sadece İş Kanununa tabi işçi ve işverenler yararlanmakta olup, İş Kanunu kapsamı dışında kalanlar bu maddelerde yer alan ödemelerden yararlanamamaktadırlar.

Yapılan düzenleme ile bu ödemelerin kapsamı genişletilmekte ve böylece Deniz İş Kanunu ve Basın İş Kanununa tabi olarak çalışanlardan, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu kapsamına girenler, Ücret Garanti Fonu ve Kısa Çalışma Ödeneğinden yararlanma hakkını kazanmaktadırlar.

6) 1/6/2000 tarihinden 31/12/2007 tarihine kadar tahsil edilen işsizlik sigortası primi Devlet payı ile nemasının tamamının; 2008-2012 yıllarında nemalandırılması sonucunda elde edilen gelirlerin, İşsizlik Sigortası Fonu tarafından Yüksek Planlama Kurulu kararına göre, öncelikle Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlar ile münhasıran bölgesel ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırım alanlarında kullanılmasına imkan sağlanmaktadır.

Ayrıca, kadınlar ve gençlerin istihdamını arttırmak amacıyla, mevcut istihdama ilave olarak işe alınan kadınlar ile 18-29 yaş arası gençlere ait SSK işveren priminin 5 yıl boyunca kademeli olarak İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması öngörülmektedir. İlave istihdam kapsamına; maddenin yürürlük tarihinden önceki altı aylık dönemde prim ve hizmet belgelerinde bildirimi yapılan ortalama sigortalı sayısına ilave olarak ve Kanunun yürürlük tarihinden önceki bir takvim yıllık dönemde prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olanlar girebileceklerdir. Bu sigortalıların, işveren hisselerinin tamamı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır. Fondan karşılanacak tutar sigorta primine esas kazancın altı ile sınırlandırılmaktadır.

İşverenler hakkında teşvik uygulamasının devam edebilmesi, Kanunun uygulama döneminde, tahakkuk eden sigortalı hissesine düşen tutar ile kalan işveren hisse tutarının ödenmesi koşuluna bağlanmaktadır. İşveren kendi hesabına kalan işveren hissesini ödememesi durumunda, İşsizlik Sigortası Fonundan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammından sorumlu tutulmaktadır.

İstihdam artışını özel sektör üzerinden ülkeye yaygınlaştırmak amacıyla, bazı işyerleri ve sigorta grupları bu madde hükmü dışında tutulmaktadır. Ayrıca teşviklerin gerçekten istihdam artışı yaratan işyerlerine uygulanabilmesi bakımından kontrol sistemine yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacak prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak vergiye tâbi olacak kazancın tespitinde dikkate alınmaması sağlanmaktadır.

Kanun ile düzenlenen destek unsurlarından, diğer ilgili teşvik mevzuatı uyarınca yararlanmakta olan işletmelerin; aynı dönem için sağlanan aynı destek unsurlarından mükerrer olarak yararlanamamasına ve mükerrer olarak aynı teşviklerden yararlanma durumunda kalanların, işverenlerin tercihleri dikkate alınarak, uygulanan teşvik veya destek unsurlarından sadece birinden yararlandırılması öngörülmektedir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların, Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından müştereken belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

MADDE 4- 4904 sayılı Kanunda yapılan değişikliklerle;

1) 4904 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine istinaden, illerde valinin başkanlığında kamu ve meslek kuruluşları ile üniversite ve sivil toplum temsilcilerinin katılımı ile İl İstihdam Kurulu oluşturulmuştur.

Bu kurulların temel görevi, il düzeyinde istihdamın korunması, geliştirilmesi ve işsizliğin önlenmesine ilişkin faaliyetler ile uygulanacak aktif işgücü programlarını belirlemek ve ildeki istihdam etkinliklerini izlemek ve değerlendirmektir.

Ancak, süreç içerisinde, Kanun gereği çok sayıda üyeden oluşan ve yılda sadece bir kez toplanan bu kurullardan beklenen faydanın elde edilemediği anlaşılmıştır.

Kurulların işleyişinin etkinleştirilmesi, üye sayısının azaltılarak daha dinamik bir yapıya dönüştürülmesi, işgücü piyasasındaki değişme ve gelişmelerin yakından ve etkin izlenebilmesi için maddede değişiklik yapılmaktadır.

2) Hükümet Programında da yer alan özel istihdam bürolarının açılmasının özendirilmesi amacıyla, büro açabilmek için aranan şartların sayıldığı madde metninden, "Türk vatandaşı ve" ibaresi çıkarılmıştır.

3) Mevzuata aykırı hareket eden özel istihdam büroları ve basın kuruluşlarına idari para cezası uygulanabilmesi için maddede değişiklik yapılmıştır.

MADDE 5- İşsizlik, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizin de en büyük sorunlarından biridir. Uluslararası rekabette istihdam üzerindeki yükler önemli bir engel olarak görülmektedir. Bu nedenle işsizliğin azaltılması, yatırımların istihdam odaklı artırılması amacıyla sigorta primleri işveren hissesinde 5 puanlık indirimde gidilmektedir.

Maddede Hazinece karşılanacak tutar işveren hissesine isabet eden beş puan ile sınırlandırılmıştır. İşverenler hakkında teşvik uygulamasının devam edebilmesi, Kanunun uygulama döneminde, tahakkuk eden sigortalı hissesine düşen tutar ile kalan işveren hisse tutarının ödenmesi koşuluna bağlanmaktadır.

İstihdam artışını özel sektör üzerinden ülkeye yaygınlaştırmak amacıyla, bazı işyerleri ve sigorta grupları bu madde hükmü dışında tutulmaktadır.

Ayrıca, teşviklerin amacına ulaşabilmesi için teşviklerin gerçekten istihdam artışı yaratan işverenlere sağlanması gerekmektedir. Bu nedenle gerçek istihdam artışına yol açmayacak işlemlerin teşviklerden yararlanmak için yeterli olmamasına yönelik düzenlemeler öngörülmektedir.

Hazinece karşılanacak prim tutarları gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak vergiye tâbi olacak kazancın tespitinde dikkate alınmaması sağlanmaktadır.

Kanun ile düzenlenen destek unsurlarından, diğer ilgili teşvik mevzuatı uyarınca yararlanmakta olan işletmelerin; aynı dönem için sağlanan aynı destek unsurlarından mükerrer olarak yararlanamamasına ve mükerrer olarak aynı teşviklerden yararlanma durumunda kalanların, işverenlerin tercihleri dikkate alınarak, uygulanan teşvik veya destek unsurlarından sadece birinden yararlandırılması öngörülmektedir.

Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenecektir.

MADDE 6- İstihdamın teşviki, işsizliğin azaltılması ve makro düzeyde politikalar da dikkate alınarak istihdama yönelik planlama ve yatırımların belirli bir süreyle de olsa fon kaynaklarıyla desteklenmesi amacıyla, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun kapsamında;

a) 2008 yılında yapılan özelleştirmelerden elde edilecek gelirlerden Özelleştirme Fonunun idari giderleri düşüldükten sonra kalan 1.000.000.000 YTL'lik kısmının, Yüksek Planlama Kurulu kararına göre öncelikle Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlar ile münhasıran bölgesel ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırım alanlarında kullanılması,

b) 1/1/2009-31/12/2012 tarihleri arasında yapılacak özelleştirmeler sonucu elde edilecek gelirlerden Özelleştirme Fonunun idari giderleri düşüldükten sonra kalan 2.500.000.000 YTL'lik kısmının, Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımlar ile münhasıran bölgesel ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik yatırımların finansmanı için ilgili idare bütçelerinde bu gelir tahmini olarak yer alması,

öngörülmektedir.

Yılı içinde bu kapsamda elde edilecek gelirlerin yılı bütçelerinde öngörülen gelir tahminini aşması halinde, aşan kısmın Yüksek Planlama Kurulu kararına göre tespit edilecek kadarının, Yüksek Planlama Kurulu kararına istinaden ulaştırma ve enerji yatırımlarında kullanılmak üzere, ilgili idare bütçelerine ödenek kaydedilmesi hükme bağlanmaktadır.

MADDE 7- Maddede yürürlükten kaldırılan hükümler sayılmıştır.

a) 4857 sayılı İş Kanununun;
-Ücret garanti fonuna ilişkin 33 üncü maddesi ile kısa çalışma ödeneğine ilişkin 65 inci maddesi İşsizlik Sigortası Kanununa eklendiğinden,
-82 maddesi ise aynı kanunun 81 inci maddesi ile birleştirildiğinden,

İş Kanunundan çıkarılmıştır.

b) 150 ve daha fazla kadın işçi çalıştıran işverenlere anaokulu açma yükümlülüğü getiren Milli Eğitim Temel Kanununun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrası, işverenler üzerindeki yükümlülüğü azaltmak amacıyla yürürlükten kaldırılmıştır

c) 500 ve daha fazla işçi çalıştırılan işyerlerinde spor tesisi kurma zorunluluğu işverenler üzerindeki yükümlülüğü azaltma gerekçesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

ç) Terör mağduru çalıştırma yükümlülüğü tamamen kamu kurumları üzerine bırakılmış ve özel sektör işyerlerine de yükümlülük getiren Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin (B) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8- Yürürlük maddesidir.

MADDE 9- Yürütme maddesidir.